

**UCHWAŁA NR LV/518/23
RADY GMINY ŻARY**

z dnia 21 grudnia 2023 r.

w sprawie uchwalenia uchwały budżetowej Gminy Żary na 2024 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 4, pkt 9 lit. d, lit i, pkt 10, art. 61 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.) oraz art. 211, art. 212, art. 214, art. 215, art. 217, art. 218, art. 222 ust. 1 - 3, art. 228 ust. 2, art. 235, art. 236, art. 237, art. 239, art. 242, art. 258 ust. 1 pkt 1 i 3, art. 264 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz., 1270 ze zm.), art. 111 ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 103 ze zm.), oraz uchwały Nr XXXI/283/10 Rady Gminy Żary z dnia 30 września 2010 r. w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Żary

Rada Gminy uchwała, co następuje:

§ 1. Ustala się dochody budżetu gminy w łącznej kwocie 78.455.741,13 zł, z tego:

- 1) dochody bieżące w kwocie 60.422.442,43 zł,
- 2) dochody majątkowe w kwocie 18.033.298,70 zł, w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych w kwocie 4.113.495 zł, zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Ustala się wydatki budżetu gminy w łącznej kwocie 86.811.746,13 zł, z tego:

- 1) wydatki bieżące w kwocie 57.294.383,98 zł, w tym:
  - a) wydatki jednostek budżetowych w kwocie 46.753.545,98 zł, w tym na:
    - wynagrodzenia i składki od nich naliczane w kwocie 28.620.091,09 zł,
    - wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań w kwocie 18.133.454,89 zł,
  - b) dotacje na zadania bieżące w kwocie 2.505.600 zł,
  - c) świadczenia na rzecz osób fizycznych w kwocie 8.035.238 zł.
- 2) wydatki majątkowe w kwocie 29.517.362,15 zł, w tym:
  - a) wydatki na inwestycje i zakupy inwestycyjne w kwocie 29.517.362,15 zł, zgodnie z załącznikiem nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Ustala się deficyt budżetu gminy w kwocie 8.356.005 zł, który zostanie sfinansowany z nadwyżki z lat ubiegłych w kwocie 8.356.005 zł, w tym:

- a) przychody z tytułu otrzymanych w 2021 roku środków na uzupełnienie subwencji ogólnej z przeznaczeniem na wsparcie finansowe inwestycji w zakresie kanalizacji w kwocie 1.485.000 zł;
- b) nadwyżki budżetu jednostki samorządu terytorialnego z lat ubiegłych w kwocie 6.871.005 zł;

§ 4. Ustala się:

1) przychody budżetu gminy w kwocie 8.371.005 zł pochodzące:

- a) ze spłat pożyczek udzielonych z budżetu gminy na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w kwocie 15.000 zł;
- b) z nadwyżki z lat ubiegłych w kwocie 8.356.005 zł, w tym:

- przychody z tytułu otrzymanych w 2021 roku środków na uzupełnienie subwencji ogólnej z przeznaczeniem na wsparcie finansowe inwestycji w zakresie kanalizacji w kwocie 1.485.000 zł;
- nadwyżki budżetu jednostki samorządu terytorialnego z lat ubiegłych w kwocie 6.871.005 zł, oraz

2) rozchody budżetu gminy w łącznej kwocie 15.000 zł, w tym na:

- a) udzielone pożyczki w kwocie 15.000 zł zgodnie z **załącznikiem nr 3 do niniejszej uchwały.**
- 3) Ustala się limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu w wysokości 8.000.000 zł.

§ 5. W budżecie tworzy się rezerwę ogólną i rezerwy celowe w kwocie 684.156 zł z tego:

- 1) rezerwę ogólną w wysokości 336.628 zł;
- 2) rezerwę celową na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego w wysokości 143.372 zł;
- 3) rezerwę celową na realizację zadań oświatowych w wysokości 204.156 zł.

§ 6. Wydatki budżetu gminy obejmują planowane dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych i jednostek spoza sektora finansów publicznych, zgodnie z **załącznikiem nr 4 do niniejszej uchwały.**

§ 7. Dochody i wydatki budżetu obejmują:

- 1) dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych odrębnymi ustawami zgodnie z **załącznikiem nr 5 do niniejszej uchwały,**
- 2) dochody w kwocie 150.000 zł z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym w kwocie 30.000 zł oraz wydatki w kwocie 150.000 zł na realizację zadań określonych w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii zgodnie z **załącznikiem nr 6 do niniejszej uchwały,**
- 3) dochody i wydatki w kwocie 150.000 zł związane z realizacją zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej zgodnie z **załącznikiem nr 7 do niniejszej uchwały,**
- 4) dochody w kwocie 3.848.135,96 zł z tytułu pobieranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatki w kwocie 3.848.135,96 zł na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi zgodnie z **załącznikiem nr 8 do niniejszej uchwały.**

§ 8. Ustala się plan wydatków na przedsięwzięcia realizowane w ramach Funduszu sołeckiego, zgodnie z **załącznikiem nr 9 do niniejszej uchwały.**

§ 9. Ustala się plan finansowy dochodów i wydatków wydzielonego rachunku środków pochodzących z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, zgodnie z **załącznikiem nr 10 do niniejszej uchwały.**

§ 10. Ustala się plan finansowy dochodów i wydatków wydzielonego rachunku środków pochodzących z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków w ramach środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, zgodnie z **załącznikiem nr 11 do niniejszej uchwały.**

§ 11. 1. Upoważnia się Wójta Gminy do:

- 1) zaciągania kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu do wysokości 8.000.000 zł,
- 2) dokonywania zmian w planie wydatków, w tym wydatków na wynagrodzenia ze stosunku pracy i wydatków majątkowych, z wyłączeniem przeniesień wydatków między działami,

- 3) lokowania wolnych środków budżetowych na rachunkach bankowych w innych bankach niż bank prowadzący obsługę budżetu gminy,
  - 4) zaciągania zobowiązań do kwoty 8.000.000 zł,
  - 5) dokonywania zmian w planie dochodów i wydatków związanych ze:
    - a) zmianą kwot lub uzyskaniem płatności przekazywanych z budżetu środków europejskich, o ile zmiany te nie pogorszą wyniku budżetu,
    - b) zmianami w realizacji przedsięwzięć finansowych z udziałem środków europejskich albo środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3, o ile zmiany te nie pogorszą wyniku budżetu,
    - c) zwrotem płatności otrzymywanych z budżetu środków europejskich,
  - 6) przekazywania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy,
  - 7) dokonywania zmian w celu realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, w tym:
    - a) zmian w planie dochodów i wydatków Gminy, w tym dokonywania przeniesień wydatków między działami klasyfikacji budżetowej,
    - b) dokonywania czynności, o których mowa w art. 258 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
    - c) dokonywania zmian w planie wydatków budżetu związanych z wprowadzaniem nowych inwestycji lub zakupów inwestycyjnych przez Gminę, o ile zmiana ta nie pogorszy wyniku budżetu.
2. Łączna kwota udzielonych pożyczek w roku budżetowym nie może przekroczyć kwoty 15.000 zł.

§ 12. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Żary.

§ 13. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 roku i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego.

Przewodniczący Rady
Gminy

Leszek Kasprów

Dochody budżetu gminy na 2024 rok

Dział	Rozdział	§	Nazwa	Plan ogółem
1	2	3	4	5
bieżące				
010			Rolnictwo i łowiectwo	20 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	01095		Pozostała działalność	20 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0750	Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	20 000,00
400			Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	1 454 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	40002		Dostarczanie wody	1 454 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0830	Wpływy z usług	1 450 000,00
		0920	Wpływy z pozostałych odsetek	4 000,00
600			Transport i łączność	540 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	60004		Lokalny transport zbiorowy	540 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0970	Wpływy z różnych dochodów	140 000,00
		2170	Środki otrzymane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych	400 000,00
700			Gospodarka mieszkaniowa	287 500,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	70005		Gospodarka gruntami i nieruchomościami	180 600,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00

		0550	Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości	84 000,00
		0750	Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	94 600,00
		0830	Wpływy z usług	1 000,00
		0920	Wpływy z pozostałych odsetek	1 000,00
	70007		Gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminy	106 900,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0750	Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	97 200,00
		0830	Wpływy z usług	8 700,00
		0920	Wpływy z pozostałych odsetek	1 000,00
710			Działalność usługowa	40 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	71035		Cmentarze	40 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0830	Wpływy z usług	40 000,00
750			Administracja publiczna	72 729,47
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	75011		Urzędy wojewódzkie	61 929,47
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	61 929,47
	75023		Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	10 800,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0830	Wpływy z usług	3 800,00
		0940	Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	3 000,00
		0970	Wpływy z różnych dochodów	4 000,00
751			Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2 500,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	75101		Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa	2 500,00

			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	2 500,00
756			Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	28 726 319,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	75601		Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych	5 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0350	Wpływy z podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej	5 000,00
	75615		Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	8 088 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0310	Wpływy z podatku od nieruchomości	7 000 000,00
		0320	Wpływy z podatku rolnego	144 000,00
		0330	Wpływy z podatku leśnego	570 000,00
		0340	Wpływy z podatku od środków transportowych	350 000,00
		0500	Wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych	4 000,00
		0910	Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	20 000,00
	75616		Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych	5 181 500,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0310	Wpływy z podatku od nieruchomości	3 400 000,00
		0320	Wpływy z podatku rolnego	1 000 000,00
		0330	Wpływy z podatku leśnego	11 500,00
		0340	Wpływy z podatku od środków transportowych	220 000,00
		0360	Wpływy z podatku od spadków i darowizn	25 000,00
		0500	Wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych	500 000,00
		0640	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	5 000,00
		0910	Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	20 000,00
	75618		Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw	198 000,00

			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0270	Wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym	30 000,00
		0410	Wpływy z opłaty skarbowej	42 000,00
		0480	Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	120 000,00
		0490	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw	6 000,00
	75621		Udziały gmin w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	15 253 819,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0010	Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych	13 226 865,00
		0020	Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych	2 026 954,00
758			Różne rozliczenia	16 887 242,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	75801		Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego	12 800 158,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		2920	Subwencje ogólne z budżetu państwa	12 800 158,00
	75807		Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin	4 087 084,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		2920	Subwencje ogólne z budżetu państwa	4 087 084,00
801			Oświata i wychowanie	855 884,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	80103		Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	384 534,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0660	Wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego	74 091,00
		0830	Wpływy z usług	50 000,00
		2030	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	260 443,00
	80104		Przedszkola	457 642,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0660	Wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego	92 000,00

		0670	Wpływy z opłat za korzystanie z żywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego	220 000,00
		2030	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	145 642,00
	80149		Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego	13 708,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		2030	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	13 708,00
852			Pomoc społeczna	1 164 632,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	85213		Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	54 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		2030	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	54 000,00
	85214		Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	145 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		2030	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	145 000,00
	85216		Zasiłki stałe	539 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0940	Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	2 000,00
		2030	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	537 000,00
	85219		Ośrodki pomocy społecznej	108 120,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0970	Wpływy z różnych dochodów	420,00
		2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	26 800,00

		2030	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	80 900,00
	85220		Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	600,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0970	Wpływy z różnych dochodów	600,00
	85228		Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	96 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0830	Wpływy z usług	96 000,00
	85230		Pomoc w zakresie dożywiania	217 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0940	Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	1 000,00
		2030	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	216 000,00
	85295		Pozostała działalność	4 912,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0970	Wpływy z różnych dochodów	500,00
		2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	4 412,00
855			Rodzina	6 191 500,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	85501		Świadczenie wychowawcze	25 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0920	Wpływy z pozostałych odsetek	5 000,00
		0940	Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	20 000,00
	85502		Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	6 027 500,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0920	Wpływy z pozostałych odsetek	500,00
		0940	Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	10 000,00
		2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	5 992 000,00

		2360	Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami	25 000,00
	85513		Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	139 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	139 000,00
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4 050 135,96
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	90002		Gospodarka odpadami komunalnymi	3 848 135,96
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0490	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw	3 848 135,96
	90005		Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	35 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		2460	Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	35 000,00
	90019		Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska	150 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0690	Wpływy z różnych opłat	150 000,00
	90095		Pozostała działalność	17 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0640	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	7 000,00
		0910	Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	10 000,00
921			Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	130 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	92109		Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	130 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00

		0750	Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	85 000,00
		0830	Wpływy z usług	45 000,00
bieżące razem:				60 422 442,43
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00

majątkowe				
600			Transport i łączność	7 507 260,75
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	4 113 495,00
	60016		Drogi publiczne gminne	7 507 260,75
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	4 113 495,00
		6257	Dotacja celowa w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	4 113 495,00
		6370	Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	3 393 765,75
700			Gospodarka mieszkaniowa	130 260,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	70005		Gospodarka gruntami i nieruchomościami	130 260,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0760	Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	2 000,00
		0770	Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	128 260,00
801			Oświata i wychowanie	9 245 868,45
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	80101		Szkoły podstawowe	375 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		6260	Dotacja otrzymana z państwowego funduszu celowego na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych	375 000,00
	80104		Przedszkola	8 870 868,45
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00

		6370	Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	8 870 868,45
921			Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 149 909,50
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	92120		Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	1 149 909,50
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		6090	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych związanych z przeciwdziałaniem COVID-19	1 149 909,50
majątkowe razem:				18 033 298,70
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	4 113 495,00
Ogółem:				78 455 741,13
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	4 113 495,00

(* kol 2 do wykorzystania fakultatywnego)

Wydatki budżetu gminy na 2024 rok

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
010			Rolnictwo i łowiectwo	3 986 880,00
	01008		Melioracje wodne	20 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	20 000,00
	01030		Izby rolnicze	22 880,00
		2850	Wpłaty gmin na rzecz izb rolniczych w wysokości 2% uzyskanych wpływów z podatku rolnego	22 880,00
	01043		Infrastruktura wodociągowa wsi	3 944 000,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	45 000,00
		4260	Zakup energii	660 000,00
		4270	Zakup usług remontowych	650 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	265 000,00
		4430	Różne opłaty i składki	90 000,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	2 234 000,00
400			Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	2 000,00
	40002		Dostarczanie wody	2 000,00
		4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	2 000,00
600			Transport i łączność	13 830 164,50
	60004		Lokalny transport zbiorowy	856 500,00
		2710	Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących	130 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	700 000,00
		4330	Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	26 500,00
	60011		Drogi publiczne krajowe	3 400,00
		4510	Opłaty na rzecz budżetu państwa	3 400,00
	60014		Drogi publiczne powiatowe	354 500,00
		4520	Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	4 500,00
		6300	Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych	350 000,00
	60015		Drogi publiczne w miastach na prawach powiatu (w rozdziale nie ujmuje się wydatków na drogi gminne)	665,00
		4520	Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	665,00
	60016		Drogi publiczne gminne	12 615 099,50
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	118 600,00
		4270	Zakup usług remontowych	120 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	126 500,00
		4430	Różne opłaty i składki	4 000,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	8 852 233,75
		6370	Wydatki poniesione ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	3 393 765,75
700			Gospodarka mieszkaniowa	382 615,80
	70005		Gospodarka gruntami i nieruchomościami	143 115,80
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	500,00
		4300	Zakup usług pozostałych	98 000,00
		4430	Różne opłaty i składki	8 000,00
		4480	Podatek od nieruchomości	30 113,00
		4500	Pozostałe podatki na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	1 387,00

	4510	Oplaty na rzecz budżetu państwa	115,80
	4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	5 000,00
70007		Gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminy	239 500,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 000,00
	4260	Zakup energii	22 500,00
	4270	Zakup usług remontowych	40 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	45 000,00
	4400	Oplaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	130 000,00
	4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	1 000,00
710		Działalność usługowa	266 019,06
	71004	Plany zagospodarowania przestrzennego	31 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	5 000,00
	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	26 000,00
	71035	Cmentarze	235 019,06
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	12 447,06
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	72 372,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	4 000,00
	4260	Zakup energii	4 500,00
	4270	Zakup usług remontowych	1 200,00
	4300	Zakup usług pozostałych	95 000,00
	4430	Różne opłaty i składki	1 500,00
	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	44 000,00
750		Administracja publiczna	8 752 519,50
	75011	Urzędy wojewódzkie	61 929,47
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	51 763,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	8 898,28
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	1 268,19
	75022	Rady gmin (miast i miast na prawach powiatu)	311 300,00
	3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	306 600,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 700,00
	4300	Zakup usług pozostałych	3 000,00
	75023	Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	7 064 023,03
	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	7 150,00
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	4 799 609,16
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	313 518,92
	4100	Wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne	70 000,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	875 275,70
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	120 947,80
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	17 304,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	120 000,00
	4260	Zakup energii	120 000,00
	4270	Zakup usług remontowych	4 000,00
	4280	Zakup usług zdrowotnych	2 345,00
	4300	Zakup usług pozostałych	435 470,00
	4360	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	45 500,00
	4410	Podróże służbowe krajowe	6 000,00
	4420	Podróże służbowe zagraniczne	500,00
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	108 638,90
	4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	8 000,00
	4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	9 763,55
	75075	Promocja jednostek samorządu terytorialnego	133 300,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	300,00
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	2 000,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	50 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	80 000,00
	4380	Zakup usług obejmujących tłumaczenia	1 000,00

75085		Wspólna obsługa jednostek samorządu terytorialnego	757 077,00
	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	1 200,00
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	548 476,00
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	33 837,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	96 229,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	13 925,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	24 600,00
	4240	Zakup środków dydaktycznych i książek	310,00
	4270	Zakup usług remontowych	1 024,00
	4280	Zakup usług zdrowotnych	750,00
	4300	Zakup usług pozostałych	17 678,00
	4360	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	800,00
	4410	Podróże służbowe krajowe	500,00
	4430	Różne opłaty i składki	85,00
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	13 879,00
	4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	2 000,00
	4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	1 784,00
75095		Pozostała działalność	424 890,00
	3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	201 600,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	18 200,00
	4270	Zakup usług remontowych	2 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	137 740,00
	4430	Różne opłaty i składki	60 350,00
	4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	5 000,00
751		Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2 500,00
	75101	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa	2 500,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	2 500,00
754		Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	965 198,42
	75404	Komendy wojewódzkie Policji	13 000,00
	2300	Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy	13 000,00
	75406	Straż Graniczna	15 000,00
	2300	Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy	15 000,00
	75412	Ochotnicze straże pożarne	935 048,42
	3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	68 000,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	15 025,92
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	87 360,00
	4190	Nagrody konkursowe	5 000,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	80 000,00
	4260	Zakup energii	38 200,00
	4270	Zakup usług remontowych	8 000,00
	4280	Zakup usług zdrowotnych	9 500,00
	4300	Zakup usług pozostałych	50 000,00
	4360	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	600,00
	4430	Różne opłaty i składki	55 000,00
	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	518 362,50
	75414	Obrona cywilna	2 150,00
	3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	500,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 200,00
	4300	Zakup usług pozostałych	100,00
	4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	350,00
758		Różne rozliczenia	754 156,00
	75814	Różne rozliczenia finansowe	70 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	55 000,00
	4530	Podatek od towarów i usług (VAT).	15 000,00

	75818		Rezerwy ogólne i celowe	684 156,00
		4810	Rezerwy	684 156,00
801			Oświata i wychowanie	33 775 156,45
	80101		Szkoły podstawowe	16 270 463,00
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	565 927,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	1 853 206,00
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	115 346,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	1 892 146,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	195 787,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	863 963,00
		4240	Zakup środków dydaktycznych i książek	11 424,00
		4260	Zakup energii	182 500,00
		4270	Zakup usług remontowych	37 573,00
		4280	Zakup usług zdrowotnych	7 350,00
		4300	Zakup usług pozostałych	205 235,00
		4360	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	13 520,00
		4410	Podróże służbowe krajowe	2 550,00
		4430	Różne opłaty i składki	13 000,00
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	441 341,00
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	4 050,00
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	46 018,00
		4790	Wynagrodzenia osobowe nauczycieli	8 098 051,00
		4800	Dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli	551 156,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	1 170 320,00
	80103		Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	2 277 713,00
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	78 944,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	473 760,00
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	25 706,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	315 313,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	35 689,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	4 100,00
		4240	Zakup środków dydaktycznych i książek	4 050,00
		4280	Zakup usług zdrowotnych	1 580,00
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	67 559,00
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	330,00
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	8 605,00
		4790	Wynagrodzenia osobowe nauczycieli	1 198 382,00
		4800	Dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli	63 695,00
	80104		Przedszkola	11 453 617,45
		2310	Dotacja celowa przekazana gminie na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	537 600,00
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	51 411,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	553 772,00
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	36 260,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	215 549,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	29 080,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	34 300,00
		4220	Zakup środków żywności	220 000,00
		4240	Zakup środków dydaktycznych i książek	2 000,00
		4260	Zakup energii	29 000,00
		4270	Zakup usług remontowych	5 263,00
		4280	Zakup usług zdrowotnych	800,00
		4300	Zakup usług pozostałych	30 190,00
		4360	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	1 600,00
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	52 254,00

	4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	300,00
	4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	1 005,00
	4790	Wynagrodzenia osobowe nauczycieli	588 338,00
	4800	Dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli	39 027,00
	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	155 000,00
	6370	Wydatki poniesione ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	8 870 868,45
80107		Świetlice szkolne	604 563,00
	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	19 897,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	81 790,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	9 307,00
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	12 611,00
	4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	2 998,00
	4790	Wynagrodzenia osobowe nauczycieli	458 151,00
	4800	Dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli	19 809,00
80113		Dowożenie uczniów do szkół	1 071 954,00
	3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	119 600,00
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	96 270,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	16 494,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	357,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	65 000,00
	4270	Zakup usług remontowych	6 000,00
	4280	Zakup usług zdrowotnych	350,00
	4300	Zakup usług pozostałych	762 057,00
	4430	Różne opłaty i składki	500,00
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	2 776,00
	4500	Pozostałe podatki na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	2 000,00
	4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	300,00
	4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	250,00
80146		Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	89 612,00
	4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	89 612,00
80149		Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego	371 687,00
	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	17 818,00
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	1 000,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	48 922,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	4 629,00
	4240	Zakup środków dydaktycznych i książek	1 000,00
	4280	Zakup usług zdrowotnych	120,00
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	9 185,00
	4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	437,00
	4790	Wynagrodzenia osobowe nauczycieli	279 770,00
	4800	Dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli	8 806,00
80150		Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych	1 317 019,00
	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	64 509,00
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	17 672,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	182 057,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	17 849,00
	4240	Zakup środków dydaktycznych i książek	8 000,00
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	44 748,00

	4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	60,00
	4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	688,00
	4790	Wynagrodzenia osobowe nauczycieli	941 511,00
	4800	Dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli	39 925,00
80195		Pozostała działalność	318 528,00
	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	18 578,00
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	6 000,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	2 117,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	255,00
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	7 200,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	70 666,00
	4300	Zakup usług pozostałych	92 900,00
	4430	Różne opłaty i składki	2 500,00
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	118 312,00
851		Ochrona zdrowia	281 500,00
	85149	Programy polityki zdrowotnej	130 000,00
	4280	Zakup usług zdrowotnych	118 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	12 000,00
85153		Zwalczanie narkomanii	5 000,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	2 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	3 000,00
85154		Przeciwdziałanie alkoholizmowi	145 000,00
	2300	Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy	7 000,00
	2360	Dotacja celowa z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego	51 000,00
	2580	Dotacja podmiotowa z budżetu dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	27 000,00
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	40 800,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	2 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	14 100,00
	4390	Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	2 100,00
	4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	1 000,00
85158		Izby wytrzeźwień	1 500,00
	2710	Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących	1 500,00
852		Pomoc społeczna	4 247 760,19
	85202	Domy pomocy społecznej	900 000,00
	4330	Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	900 000,00
85203		Ośrodki wsparcia	25 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	25 000,00
85205		Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	9 500,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 200,00
	4300	Zakup usług pozostałych	7 500,00
	4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	800,00
85213		Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	54 000,00
	4130	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	54 000,00
85214		Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	235 000,00
	3110	Świadczenia społeczne	235 000,00
85215		Dodatki mieszkaniowe	25 000,00

	3110	Świadczenia społeczne	25 000,00
85216		Zasiłki stałe	539 000,00
	2910	Zwrot dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	2 000,00
	3110	Świadczenia społeczne	537 000,00
85219		Ośrodki pomocy społecznej	1 510 547,37
	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	8 150,00
	3110	Świadczenia społeczne	26 404,00
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	1 068 668,25
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	71 012,02
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	194 021,19
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	23 847,91
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	9 800,00
	4260	Zakup energii	6 000,00
	4270	Zakup usług remontowych	3 600,00
	4280	Zakup usług zdrowotnych	855,00
	4300	Zakup usług pozostałych	25 720,00
	4360	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	6 000,00
	4410	Podróże służbowe krajowe	15 000,00
	4430	Różne opłaty i składki	1 250,00
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	29 035,00
	4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	500,00
	4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	5 000,00
	4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	15 684,00
85220		Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	29 500,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	3 000,00
	4260	Zakup energii	12 000,00
	4270	Zakup usług remontowych	2 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	4 000,00
	4400	Oplaty za administrowanie i czyszcze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	7 000,00
	4430	Różne opłaty i składki	1 500,00
85228		Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	410 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	410 000,00
85230		Pomoc w zakresie dożywiania	347 000,00
	2910	Zwrot dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	1 000,00
	3110	Świadczenia społeczne	346 000,00
85295		Pozostała działalność	163 212,82
	3110	Świadczenia społeczne	30 000,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	4 601,72
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	34 673,10
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	17 000,00
	4260	Zakup energii	10 000,00
	4270	Zakup usług remontowych	1 500,00
	4300	Zakup usług pozostałych	63 548,00
	4430	Różne opłaty i składki	1 140,00
	4480	Podatek od nieruchomości	750,00
853		Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	6 000,00
	85395	Pozostała działalność	6 000,00

	2360	Dotacja celowa z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego	6 000,00
854		Edukacyjna opieka wychowawcza	37 600,00
	85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	10 500,00
	3260	Inne formy pomocy dla uczniów	10 500,00
	85416	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	21 100,00
	3040	Nagrody o charakterze szczególnym niezaliczone do wynagrodzeń	14 800,00
	3240	Stypendia dla uczniów	5 000,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 300,00
	85418	Przeciwdziałanie i ograniczanie skutków patologii społecznej	6 000,00
	2360	Dotacja celowa z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego	6 000,00
855		Rodzina	6 638 679,50
	85501	Świadczenie wychowawcze	25 000,00
	2910	Zwrot dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	20 000,00
	4580	Pozostałe odsetki	5 000,00
	85502	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	6 045 778,28
	2910	Zwrot dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	10 000,00
	3110	Świadczenia społeczne	5 274 700,00
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	161 332,00
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	9 744,47
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	569 459,37
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	2 176,29
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	3 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	12 300,00
	4580	Pozostałe odsetki	500,00
	4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	2 566,15
	85504	Wspieranie rodziny	142 841,22
	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	950,00
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	72 504,00
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	4 567,99
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	13 271,80
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	1 776,35
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	37 200,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 500,00
	4300	Zakup usług pozostałych	1 000,00
	4410	Podróże służbowe krajowe	6 000,00
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	1 915,00
	4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	1 000,00
	4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	1 156,08
	85508	Rodziny zastępcze	114 000,00
	4330	Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	114 000,00
	85510	Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	49 560,00

	4330	Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	49 560,00
85513		Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	139 000,00
	4130	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	139 000,00
85516		System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	122 500,00
	2310	Dotacja celowa przekazana gminie na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	122 500,00
900		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	7 942 991,49
	90001	Gospodarka ściekowa i ochrona wód	75 000,00
	6230	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych	75 000,00
	90002	Gospodarka odpadami komunalnymi	3 848 135,96
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	119 545,24
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	7 883,41
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	21 904,99
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	3 122,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	2 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	3 687 338,17
	4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	4 000,00
	4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	1 000,00
	4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	1 342,15
	90004	Utrzymanie zieleni w miastach i gminach	223 460,55
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	445,00
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	2 555,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	93 760,55
	4270	Zakup usług remontowych	13 600,00
	4300	Zakup usług pozostałych	45 100,00
	6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	68 000,00
	90005	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	20 337,68
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	12 180,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	2 093,82
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	298,38
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	5 675,36
	4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	90,12
	90013	Schroniska dla zwierząt	190 700,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	700,00
	4300	Zakup usług pozostałych	190 000,00
	90015	Oświetlenie ulic, placów i dróg	3 254 357,30
	4260	Zakup energii	950 000,00
	4270	Zakup usług remontowych	325 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	50 000,00
	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	1 929 357,30
	90019	Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska	220 000,00
	6230	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych	220 000,00
	90095	Pozostała działalność	111 000,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	110 000,00
921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	4 283 881,74
	92109	Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	1 258 289,12
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	43 812,37

	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	254 726,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	367 540,91
	4260	Zakup energii	230 000,00
	4270	Zakup usług remontowych	12 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	100 000,00
	4360	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	1 800,00
	4430	Różne opłaty i składki	60 000,00
	4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	295,14
	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	188 114,70
92116		Biblioteki	1 200 000,00
	2480	Dotacja podmiotowa z budżetu dla samorządowej instytucji kultury	1 200 000,00
92120		Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	1 244 909,50
	2720	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych przekazane jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych	40 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	5 000,00
	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	50 000,00
	6570	Dotacja celowa przekazana z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych obiektów zabytkowych jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych	1 149 909,50
92195		Pozostała działalność	580 683,12
	2360	Dotacja celowa z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego	80 000,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	2 125,00
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	21 475,00
	4190	Nagrody konkursowe	40 000,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	166 698,78
	4260	Zakup energii	11 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	133 952,42
	4380	Zakup usług obejmujących tłumaczenia	600,00
	4430	Różne opłaty i składki	4 000,00
	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	120 831,92
926		Kultura fizyczna	656 123,48
	92601	Obiekty sportowe	320 123,48
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	8 875,20
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	51 600,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	13 000,00
	4260	Zakup energii	100 000,00
	4270	Zakup usług remontowych	6 500,00
	4300	Zakup usług pozostałych	32 050,00
	4430	Różne opłaty i składki	6 500,00
	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	101 598,28
	92605	Zadania w zakresie kultury fizycznej	336 000,00
	2360	Dotacja celowa z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego	304 000,00
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	4 400,00
	4190	Nagrody konkursowe	10 000,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	5 400,00
	4260	Zakup energii	1 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	11 200,00
Razem:			86 811 746,13

Przychody i rozchody budżetu gminy na 2024 rok

Przychody		
Paragraf	Wyszczególnienie	Plan na 2024 rok
902	Przychody ze spłat pożyczek udzielonych na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej	15 000,00
957	Nadwyżki z lat ubiegłych	8 356 005,00
	Przychody z tytułu otrzymanych w 2021 roku środków na uzupełnienie subwencji ogólnej z przeznaczeniem na wsparcie finansowe inwestycji w zakresie kanalizacji	1 485 000,00
	Nadwyżka budżetu jednostki samorządu terytorialnego z lat ubiegłych	6 871 005,00
OGÓŁEM PRZYCHODY		8 371 005,00

Rozchody		
Paragraf	Wyszczególnienie	Plan na 2024 rok
962	Pożyczki udzielone na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej	15 000,00
OGÓŁEM ROZCHODY		15 000,00

Planowane kwoty dotacji udzielanych z budżetu gminy w 2024 roku

I. Dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych

Lp.	Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa jednostki otrzymującej dotację	Zakres	Kwota dotacji
1	600	60004	2710	Powiat Żarski	Dotacja celowa na dofinansowanie zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego na obszarze Powiatu Żarskiego	130 000,00
2	600	60014	6300	Powiat Żarski	Dotacja celowa na dofinansowanie zadania inwestycyjnego "Przebudowa drogi powiatowej Nr 1089F w m. Złotnik"	350 000,00
3	801	80104	2310	Gmina Żagań o statusie miejskim, Gmina Żary o statusie miejskim	Zwrot kosztów utrzymania dzieci w przedszkolach prowadzonych przez inne gminy za dzieci zamieszkałe na terenie Gminy Żary	537 600,00
4	851	85158	2710	Miasto Zielona Góra	Dotacja celowa na dofinansowanie zadań bieżących Izby Wyrzeźwień	1 500,00
5	855	85516	2310	Gmina Żagań o statusie miejskim, Gmina Żary o statusie miejskim	Zwrot kosztów utrzymania dzieci w żłobkach prowadzonych przez inne gminy za dzieci zamieszkałe na terenie Gminy Żary	122 500,00
Razem dotacje celowe						1 141 600,00
1	921	92116	2480	Gminna Biblioteka Publiczna Gminy Żary	Koszty bieżącego funkcjonowania biblioteki	1 200 000,00
Razem dotacje podmiotowe						1 200 000,00
Razem dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych						2 341 600,00

II. Dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych

Lp.	Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa jednostki	Zakres	Kwota dotacji
1	851	85154	2360	Stowarzyszenia	Realizacja zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	51 000,00
2	853	85395	2360	Stowarzyszenia	Realizacja zadań z zakresu wspierania działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym	6 000,00
3	854	85418	2360	Stowarzyszenia	Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania i ograniczania skutków patologii społecznej	6 000,00
4	900	90001	6230	Podmioty wymienione w art. 403 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 2556)	Dotacja celowa na realizację zadań służących ochronie zasobów wodnych, polegające na gromadzeniu wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania	75 000,00
5	900	90019	6230	Podmioty wymienione w art. 403 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 2556)	Dotacja celowa na realizację zadań służących ochronie gospodarki wodnej poprzez dofinansowanie do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe/ dotacja celowa na zadania ograniczenia niskiej emisji poprzez dofinansowanie do wymiany źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych w Gminie Żary	220 000,00
6	921	92120	2720	Właściciele zabytków	Dotacja celowa na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków położonych na terenie Gminy Żary	40 000,00
7	921	92120	6570	Właściciele zabytków	Remont poszycia dachu oraz więźby dachowej w kościele pw. Niepokalanego Poczęcia w Bogumiłowie	409 346,00
8	921	92120	6570	Właściciele zabytków	Remont wieży kościoła parafialnego pw. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Sieniawie Żarskiej	337 610,00
9	921	92120	6570	Właściciele zabytków	Remont tynków na wieży i ścianach kościoła parafialnego pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Bieniowie	157 953,50
10	921	92120	6570	Właściciele zabytków	Konserwacja polichromii na suficie w kościele w Olbrachtowie	245 000,00
11	921	92195	2360	Stowarzyszenia	Realizacja zadań z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego	80 000,00
12	926	92605	2360	Stowarzyszenia	Realizacja zadań za zakresu kultury fizycznej	304 000,00
Razem dotacje celowe						1 931 909,50

1	851	85154	2580	Centrum Integracji Społecznej	Koszty bieżącego funkcjonowania Centrum Integracji Społecznej	27 000,00
<i>Razem dotacje podmiotowe</i>						<i>27 000,00</i>
Razem dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych						1 958 909,50

Dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych odrębnymi ustawami na 2024 rok

Dochody

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
750			Administracja publiczna	61 929,47
	75011		Urzędy wojewódzkie	61 929,47
		2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	61 929,47
751			Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2 500,00
	75101		Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa	2 500,00
		2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	2 500,00
852			Pomoc społeczna	31 212,00
	85219		Ośrodki pomocy społecznej	26 800,00
		2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	26 800,00
	85295		Pozostała działalność	4 412,00
		2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	4 412,00
855			Rodzina	6 131 000,00
	85502		Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	5 992 000,00
		2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	5 992 000,00
	85513		Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	139 000,00
		2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	139 000,00
Razem:				6 226 641,47

Wydatki

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
750			Administracja publiczna	61 929,47
	75011		Urzędy wojewódzkie	61 929,47
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	51 763,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	8 898,28
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	1 268,19
751			Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2 500,00
	75101		Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa	2 500,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	2 500,00
852			Pomoc społeczna	31 212,00
	85219		Ośrodki pomocy społecznej	26 800,00
		3110	Świadczenia społeczne	26 404,00
		4300	Zakup usług pozostałych	396,00
	85295		Pozostała działalność	4 412,00
		4300	Zakup usług pozostałych	4 412,00
855			Rodzina	6 131 000,00
	85502		Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	5 992 000,00
		3110	Świadczenia społeczne	5 274 700,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	131 100,00
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	9 000,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	560 000,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	1 900,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	3 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	12 300,00
	85513		Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	139 000,00
		4130	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	139 000,00
Razem:				6 226 641,47

Plan dochodów z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatków na realizację zadań określonych w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii na 2024 rok

Dochody

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
756			Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	150 000,00
	75618		Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw	150 000,00
		0270	Wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym	30 000,00
		0480	Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	120 000,00
Razem:				150 000,00

Wydatki

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
851			Ochrona zdrowia	150 000,00
	85153		Zwalczanie narkomanii	5 000,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	2 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	3 000,00
	85154		Przeciwdziałanie alkoholizmowi	145 000,00
		2300	Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy	7 000,00
		2360	Dotacja celowa z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego	51 000,00
		2580	Dotacja podmiotowa z budżetu dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	27 000,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	40 800,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	2 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	14 100,00
		4390	Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	2 100,00
		4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	1 000,00
Razem:				150 000,00

Plan dochodów z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska oraz wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu ochrony środowiska na 2024 rok

Dochody

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	150 000,00
	90019		Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska	150 000,00
		0690	Wpływy z różnych opłat	150 000,00
Razem:				150 000,00

Wydatki

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	150 000,00
	90019		Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska	150 000,00
		6230	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych	150 000,00
Razem:				150 000,00

Plan dochodów i wydatków wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi na 2024 rok

Dochody

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3 848 135,96
	90002		Gospodarka odpadami komunalnymi	3 848 135,96
		0490	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw	3 848 135,96
Razem:				3 848 135,96

Wydatki

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3 848 135,96
	90002		Gospodarka odpadami komunalnymi	3 848 135,96
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	119 545,24
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	7 883,41
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	21 904,99
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	3 122,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	2 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	3 687 338,17
		4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	4 000,00
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby	1 000,00
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	1 342,15
Razem:				3 848 135,96

Plan wydatków na przedsięwzięcia realizowane w ramach Funduszu Soleckiego w 2024 roku

Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa zadania, przedsięwzięcia	Kwota w (zł)
1	2	3	4	5
Sołectwo Biedrzychowice Dolne				30 614,70
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	8 000,00
900	90004	4270	Utrzymanie czystości w miejscowości	1 000,00
900	90004	6060	Zakup kosiarki - traktorka i kosy spalinowej	15 000,00
921	92109	6050	Modernizacja pomieszczeń świetlicy wiejskiej	3 114,70
921	92195	4210	Organizacja imprez	3 500,00
Sołectwo Bieniów				61 475,30
600	60016	4210	Zakup tłucznia na drogi gminne	3 000,00
600	60016	4210	Zakup lusterek drogowych	1 100,00
750	75095	4210	Zakup tablic informacyjno-kierunkowych	1 200,00
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	4 875,30
900	90004	4270	Utrzymanie czystości w miejscowości	1 800,00
900	90015	6050	Opracowanie dokumentacji projektowej budowy oświetlenia drogowego dz. nr 467/2	20 000,00
921	92109	4210	Doposażenie świetlicy wiejskiej	4 500,00
921	92195	4110	Organizacja imprez	225,00
921	92195	4170	Organizacja imprez	1 275,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	5 000,00
921	92195	4300	Organizacja imprez	500,00
921	92195	6050	Modernizacja sceny na kompleksie rekreacyjnym	10 000,00
926	92601	6050	Modernizacja boiska sportowego	8 000,00
Sołectwo Bogumiłów - Janików				28 831,92
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	3 000,00
900	90004	4270	Utrzymanie czystości w miejscowości	2 000,00
900	92109	4210	Doposażenie świetlicy wiejskiej	2 500,00
921	92195	6050	Budowa placu zabaw na dz. nr 61/2	21 331,92
Sołectwo Drozdów-Rusocice				20 163,90
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	3 163,90
921	92109	4210	Doposażenie świetlicy wiejskiej	8 000,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	3 200,00
921	92195	4300	Organizacja imprez	800,00
926	92601	6050	Wykonanie ogrodzenia boiska sportowego	5 000,00
Sołectwo Drożków				42 540,91
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	8 500,00
921	92109	4210	Zakup projektora z ekranem	7 000,00
921	92109	4210	Doposażenie świetlicy wiejskiej	4 040,91
921	92195	4210	Organizacja imprez	3 000,00
926	92601	6050	Doposażenie boiska sportowego	20 000,00
Sołectwo Grabik				61 475,30
600	60016	6050	Opracowanie dokumentacji technicznej budowy chodnika dz. nr 2/7	5 000,00
600	60016	4300	Montaż progów zwalniających (wysp)	3 000,00
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	1 500,00
900	90004	4300	Utrzymanie czystości w miejscowości	4 500,00
900	90015	6050	Opracowanie dokumentacji projektowej budowy oświetlenia drogowego dz. nr 2/7, 154 (przy przedszkolu)	20 000,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	7 475,30

926	92601	6050	Zagospodarowanie terenu przy boisku sportowym	20 000,00
Solectwo Kadlubia				46 598,28
900	90004	4300	Utrzymanie czystości w miejscowości	14 000,00
900	90015	6050	Zakup i montaż lampy solarnej	10 000,00
900	90015	6050	Opracowanie dokumentacji projektowej budowy oświetlenia drogowego przy drodze powiatowej dz. nr 243 (w kierunku Lubomyśla)	10 000,00
926	92601	6050	Modernizacja szatni sportowej	12 598,28
Solectwo Lubanice				47 704,83
600	60016	4210	Zakup progów zwalniających z oznakowaniem	1 000,00
600	60016	6050	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę dróg gminnych dz. nr 670, 612, 309, 296	30 000,00
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	3 504,83
900	90004	4270	Utrzymanie czystości w miejscowości	800,00
900	90004	4300	Utrzymanie czystości w miejscowości	2 400,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	8 000,00
921	92195	4300	Organizacja imprez	2 000,00
Solectwo Lubomyśl				41 618,78
600	60016	4210	Zakup lusterek drogowych ze słupkami	1 500,00
750	75095	4210	Zakup tablic informacyjno-kierunkowych	10 000,00
750	75095	4270	Naprawa tablic informacyjno - kierunkowych i słupków	2 000,00
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	5 818,78
900	90004	4300	Utrzymanie czystości w miejscowości	300,00
99	90015	6050	Opracowanie dokumentacji projektowej budowy oświetlenia drogowego dz. nr 214/5, 195	16 500,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	5 500,00
Solectwo Łaz				40 450,75
600	60016	6050	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę drogi gminnej dz. nr 98	10 000,00
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	5 000,00
900	90004	6060	Zakup kosiarki - traktorka	17 000,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	3 450,75
921	92195	4300	Organizacja imprez	1 000,00
926	92601	4300	Modernizacja schodów wejściowych na boisko sportowe	4 000,00
Solectwo Łukawy				19 426,19
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	5 426,19
921	92195	4210	Organizacja imprez	3 000,00
921	92195	4300	Organizacja imprez	1 000,00
921	92195	6050	Modernizacja zbiornika wodnego przy kompleksie rekreacyjnym	10 000,00
Solectwo Marszów				41 557,30
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	1 100,00
900	90004	4270	Utrzymanie czystości w miejscowości	300,00
900	90004	4300	Utrzymanie czystości w miejscowości	5 000,00
900	90015	6050	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę oświetlenia drogowego dz. nr 71, 39/1	16 157,30
921	92109	6050	Modernizacja placu przy świetlicy wiejskiej	10 000,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	3 500,00
921	92195	4300	Organizacja imprez	5 500,00
Solectwo Milowice				30 737,65
600	60016	4210	Zakup lustra drogowego ze słupkiem	1 000,00
750	75095	4210	Zakup tablicy ogłoszeniowej	1 500,00
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	3 737,65
921	92109	6050	Modernizacja pomieszczenia gospodarczego przy świetlicy wiejskiej	20 000,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	4 500,00
Solectwo Miostowice Dolne				61 475,30
600	60016	4300	Montaż lusterek drogowych	2 000,00
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	7 700,00

900	90004	4270	Utrzymanie czystości w miejscowości	2 000,00
900	90015	6050	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę oświetlenia drogowego dz. nr 276/2, 170/2, 168	20 000,00
921	92109	6050	Montaż klimatyzacji w świetlicy wiejskiej	15 000,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	6 775,30
921	92195	4300	Organizacja imprez	5 500,00
921	92195	4430	Organizacja imprez - opłata medialna	500,00
926	92601	4210	Doposażenie boiska sportowego	2 000,00
Sołectwo Mirostowice Górne				39 958,95
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	1 758,95
921	92109	4210	Doposażenie świetlicy	1 000,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	4 200,00
921	92195	4300	Organizacja imprez	1 500,00
921	92195	6050	Zagospodarowanie placu rekreacyjnego	25 000,00
921	92195	6050	Wykonanie wiaty na placu rekreacyjnym	6 500,00
Sołectwo Olbrachtów				61 475,30
750	75095	4300	Wykonanie aktualizacji map i tablic kierunkowych	5 000,00
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	2 475,30
900	90004	4300	Utrzymanie czystości w miejscowości	6 000,00
900	90015	6050	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę oświetlenia drogowego dz. nr 284, 550/2	13 000,00
921	92109	6050	Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej	20 000,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	13 000,00
921	92195	4300	Organizacja imprez	2 000,00
Sołectwo Olszyniec				32 704,86
600	60016	4210	Zakup tłucznia na drogi gminne	2 000,00
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	1 500,00
900	90004	4270	Utrzymanie czystości w miejscowości	1 500,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	6 204,86
921	92195	4210	Zakup namiotu imprezowego	3 000,00
921	92195	4300	Organizacja imprez	2 000,00
921	92195	6050	Budowa placu zabaw	16 500,00
Sołectwo Rościce				18 749,97
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	3 849,97
900	90004	4270	Utrzymanie czystości w miejscowości	200,00
900	90004	6060	Zakup mulczera ciągnikowego	10 000,00
900	90015	6050	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę oświetlenia drogowego dz. nr 59, 93	4 700,00
Sołectwo Sieniawa Żarska				61 475,30
600	60016	6050	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę dróg gminnych dz. nr 667, 151/3, 610/2, 611,610/1	30 000,00
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	2 475,30
900	90004	6060	Zakup kosiarki - traktorka	8 000,00
900	90004	4270	Utrzymanie czystości w miejscowości	2 000,00
900	90004	4300	Utrzymanie czystości w miejscowości	11 000,00
900	90015	6050	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę oświetlenia drogowego dz. nr 600/1, 601, 602	6 000,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	2 000,00
Sołectwo Siodło				29 692,57
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	3 500,00
900	90004	4300	Utrzymanie czystości w miejscowości	1 500,00
900	90015	6050	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę oświetlenia drogowego dz. nr 280	17 000,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	5 692,57
921	92195	4300	Organizacja imprez	2 000,00
Sołectwo Stawnik				23 852,42
600	60016	4210	Zakup tłucznia na drogi gminne	2 000,00
600	60016	4210	Zakup progów zwalniających wraz z oznakowaniem	2 500,00
900	90004	4110	Utrzymanie czystości w miejscowości	445,00
900	90004	4170	Utrzymanie czystości w miejscowości	2 555,00
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	5 500,00

900	90004	4270	Utrzymanie czystości w miejscowości	1 000,00
921	92109	4210	Doposażenie świetlicy wiejskiej	500,00
921	92195	4210	Doposażenie placu rekreacyjnego dz. 235/1	3 000,00
921	92195	4300	Doposażenie placu rekreacyjnego dz. 235/1	2 352,42
921	92195	4210	Organizacja imprez	2 500,00
921	92195	4300	Organizacja imprez	1 500,00
Sołectwo Surowa				23 790,94
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	6 390,94
900	90004	4300	Utrzymanie czystości w miejscowości	400,00
921	92109	6050	Wykonanie projektu na budowę świetlicy wiejskiej	10 000,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	6 600,00
921	92195	4300	Organizacja imprez	400,00
Sołectwo Włostów-Dąbrowiec				29 508,14
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	2 508,14
900	90004	4270	Utrzymanie czystości w miejscowości	1 000,00
900	90015	6050	Zakup i montaż lam solarnych	16 000,00
900	90015	6050	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę oświetlenia drogowego dz. nr 142/1, 154	10 000,00
Sołectwo Złotnik				61 475,30
600	60016	4210	Zakup tłucznia na drogi gminne	4 500,00
600	60016	4300	Transport tłucznia	1 500,00
710	71035	6050	Przełożenie kostki na cmentarzu komunalnym	22 000,00
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	2 475,30
900	90015	6050	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę oświetlenia drogowego dz. nr 617, 716, 637/3, 637/4, 658/1	20 000,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	4 500,00
921	92195	4300	Organizacja imprez	1 500,00
921	92195	4210	Doposażenie placu zabaw	5 000,00
Ogółem				957 354,86

**Plan finansowy dochodów i wydatków wydzielonego rachunku środków pochodzących z Rządowego Funduszu
Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych**

Dochody

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
600			Transport i łączność	3 393 765,75
	60016		Drogi publiczne gminne	3 393 765,75
		6370	Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	3 393 765,75
801			Oświata i wychowanie	8 870 868,45
	80104		Przedszkola	8 870 868,45
		6370	Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	8 870 868,45
Razem:				12 264 634,20

Wydatki

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
600			Transport i łączność	3 393 765,75
	60016		Drogi publiczne gminne	3 393 765,75
		6370	Wydatki poniesione ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	3 393 765,75
801			Oświata i wychowanie	8 870 868,45
	80104		Przedszkola	8 870 868,45
		6370	Wydatki poniesione ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	8 870 868,45
Razem:				12 264 634,20

Plan finansowy dochodów i wydatków wydzielonego rachunku środków pochodzących z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków w ramach środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19

Dochody

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
921			Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 149 909,50
	92120		Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	1 149 909,50
		6090	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych związanych z przeciwdziałaniem COVID-19	1 149 909,50
Razem:				1 149 909,50

Wydatki

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
921			Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 149 909,50
	92120		Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	1 149 909,50
		6570	Dotacja celowa przekazana z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych obiektów zabytkowych jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych	1 149 909,50
			Konserwacja polichromii na suficie w kościele w Olbrachtowie: Rządowy Program Odbudowy Zabytków	245 000,00
			Remont poszycia dachu oraz więźby dachowej w kościele pw. Niepokalanego Poczęcia w Bogumiłowie: Rządowy Program Odbudowy Zabytków	409 346,00
			Remont tynków na wieży i ścianach kościoła parafialnego pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Bieniowie: Rządowy Program Odbudowy Zabytków	157 953,50
			Remont wieży kościoła parafialnego pw. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Sieniawie Żarskiej: Rządowy Program Odbudowy Zabytków	337 610,00
Razem:				1 149 909,50

Uzasadnienie

uchwały w sprawie uchwalenia budżetu gminy na 2024 rok

Projekt uchwały budżetowej Gminy Żary na rok 2024 opracowany został zgodnie z procedurą określoną w Uchwale Nr XXXI/283/10 Rady Gminy Żary z dnia 30 września 2010 roku w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Żary oraz wytycznymi dotyczącymi założeń makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw określonych przez Ministra Finansów, a także założeń projektu budżetu państwa na rok 2024 i założeń zawartych w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na lata 2023 - 2026. Ponadto uwzględniono wytyczne zawarte w Zarządzeniu Nr 120.19.2023 Wójta Gminy Żary z dnia 16 sierpnia 2023 roku w sprawie opracowania materiałów planistycznych do projektu uchwały budżetowej Gminy Żary na rok 2024 oraz do zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej.

Projekt budżetu został oparty m.in. na danych przekazanych przez Ministra Finansów w zakresie projektowanych w budżecie państwa na 2024 rok kwotach poszczególnych części subwencji ogólnej i udziału gminy we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz CIT, a także danych przekazanych przez Wojewodę Lubuskiego w zakresie planowanych na 2024 rok kwot dotacji celowych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i dochodów Skarbu Państwa związanych z realizacją tych zadań oraz dotacji celowych na dofinansowanie zadań własnych.

Ponadto przy opracowaniu projektu budżetu na 2024 rok zostały wzięte pod uwagę zmiany przepisów prawa, m.in.:

- ustawę z dnia 14 października 2021 roku o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 1927);

- ustawę z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r., poz. 1964);

- ustawę z dnia 9 czerwca 2022 roku o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r., poz. 1265);

- ustawę z dnia 5 września 2022 r. o zmianie ustawy Prawo oświatowe oraz ustawy o finansowaniu zadań oświatowych (Dz.U. z 2022 r., poz. 2089);

- ustawę z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 103 ze zm.);

- ustawę z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1327 ze zm.);

- ustawę z dnia 5 sierpnia 2022 roku o dodatku węglowym (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1630 ze zm.);

- ustawę z dnia 15 września 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1772 ze zm.);

- ustawę z dnia 7 października 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1704);

- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 513 ze zm.);

- ustawę z dnia 1 lipca 2023 roku o zmianie ustawy o ochotniczych strażach pożarnych oraz niektórych innych ustaw (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1560);

Uwzględniając zmiany w przepisach prawa przedkładany projekt budżetu gminy na 2024 rok zakłada następujące wielkości:

I. Dochody budżetu Gminy w łącznej kwocie wynoszą 78.455.741,13 zł, z tego:

a) dochody bieżące w wysokości 60.422.442,43 zł;

b) dochody majątkowe w kwocie 18.033.298,70 zł, w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych w kwocie 4.113.495 zł.

W ramach dochodów bieżących uwzględniono dochody otrzymane w ramach podpisanego Porozumienia pomiędzy Gminą Żary a Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na realizację programu „Czyste powietrze” – kwota 35.000 zł, a także środki w ramach Funduszu Przewozów Autobusowych o Charakterze Użyteczności Publicznej w wysokości 400.000 zł.

Dochody majątkowe z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych w kwocie 4.113.495 zł dotyczą dofinansowania do przebudowy dróg gminnych na terenie Gminy Żary w m. Olbrachtów, Lubomyśl, Sieniawa Żarska, Mirostowice Dolne (zadanie zakończone i zrealizowane do końca 2023 roku) - środki z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Dochody majątkowe dotyczące środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 w kwocie 12.264.634,20 zł dotyczą uzyskanego dofinansowania z Rządowego Programu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację przedsięwzięć:

· Budowa przedszkola wraz z oddziałami szkolnymi I-III w m. Olbrachtów_Polski Ład - kwota 8.870.868,45 zł;

· Budowa i przebudowa dróg wewnętrznych gminnych oraz budowa ciągu pieszo - jezdni w m. Olbrachtów_Polski Ład - kwota 1.898.950,25 zł;

· Budowa i remont dróg wewnętrznych gminnych w m. Grabik_Polski Ład - kwota 1.494.815,50 zł;

Dochody majątkowe dotyczące środków z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków w ramach środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w kwocie 1.149.909,50 zł na realizację inwestycji w zakresie zabytków:

· Konserwacja polichromii na suficie w kościele w Olbrachtowie - kwota 245.000 zł;

· Remont poszycia dachu oraz więźby dachowej w kościele pw. Niepokalanego Poczęcia w Bogumiłowie - kwota 409.346 zł;

· Remont tynków na wieży i ścianach kościoła parafialnego pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Bieniowie - kwota 157.953,50 zł;

· Remont wieży kościoła parafialnego pw. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Sieniawie Żarskiej - kwota 337.610 zł;

Dochody zostały oszacowane w sposób ostrożny, na podstawie przewidywanego wykonania roku bieżącego z uwzględnieniem sytuacji obecnie panującej w kraju oraz zmianami w systemie podatkowym.

Udział w podatku dochodowym od osób fizycznych szacowany przez Ministra Finansów na poziomie 13.226.865 zł. Zgodnie z art. 4 ust. 2 w związku z art. 89 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, w 2024 roku wielkość udziału gmin we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, wynosić będzie 38,46%. Podstawę do wyliczenia na rok 2024 dochodów jednostek samorządu terytorialnego z tytułu udziału we wpływach z podatku

dochodowego od osób fizycznych oraz podatku dochodowego od osób prawnych stanowią prognozowane kwoty dochodów z tych podatków przyjęte do opracowania projektu ustawy budżetowej na rok 2024.

Udział w podatku dochodowym od osób prawnych oszacowany przez Ministra Finansów na poziomie 2.026.954 zł został ustalony jako średnia ważona arytmetyczna z 3 lat obejmujących lata 2020-2022 odpowiednio z wagami 0,5; 0,33 i 0,17. Podstawę do ustalenia wskaźnika stanowią dane zawarte w złożonych zeznaniach podatkowych o wysokości osiągniętego dochodu i należnego podatku dochodowego od osób prawnych, według stanu odpowiednio na dzień 30 czerwca 2022 r., 30 czerwca 2021 r., 30 czerwca 2020 r.

Wielkość dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych została obliczona z uwzględnieniem przepisów art. 9c ustawy, a w odniesieniu do planowanych na 2024 rok dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych również przepisów zawartych w projekcie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2024.

Część oświatowa subwencji ogólnej dla Gminy Żary na 2024 roku została określona na poziomie 12.800.158 zł. Natomiast **część wyrównawcza** subwencji wynosi 4.087.084 zł. Zgodnie z informacją przekazaną przez Ministerstwo w kwocie części oświatowej subwencji ogólnej planowanej na 2024 rok zostały uwzględnione skutki finansowe zmiany zakresu zadań oświatowych, w tym m.in:

- zmiana liczby etatów nauczycieli i stopni awansu zawodowego;
- planowanego wzrostu zatrudnienia z tytułu standaryzacji zatrudnienia psychologów i pedagogów szkolnych - kontynuacja zmian wprowadzonych od 1 września 2022 roku;
- wzrostu o 12,3 % średnich wynagrodzeń nauczycieli od 1 stycznia 2024 roku;
- wzrost liczby dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego;
- wzrost kwoty dotacji udzielanych z budżetów JST w związku z szacowanym wzrostem kwoty finansowego standardu A oraz wzrostem subwencji naliczanej na uczniów w szkołach i placówkach, dla których jednostka samorządu terytorialnego nie jest organem prowadzącym;
- wzrostu odpisu na ZFŚS dla nauczycieli;

Zakres zadań oświatowych realizowanych przez samorządy, stanowi podstawę do naliczenia planowanych kwot części oświatowej subwencji ogólnej na 2024 rok określony został na podstawie danych zgromadzonych w zmodernizowanym systemie informacji oświatowej, wg stanu na 30 września 2023 roku.

Pozostałe dochody bieżące oszacowano na postawie:

a) **podatek rolny** - w 2024 roku obowiązywać będzie stawka podatku rolnego wynikająca z Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 19 października 2023 roku w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów, będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2024, tj. 89,63 zł za 1 dt żyta;

b) **podatek leśny** - w 2024 roku obowiązywać będzie stawka podatku leśnego wynikająca z Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 20 października 2023 roku w sprawie średniej ceny sprzedaży drewna, obliczonej według średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2023 roku, tj. 327,43 zł za 1m³;

c) **podatek od nieruchomości** - w projekcie uchwały budżetowej na 2024 rok podatek od nieruchomości został oszacowany na podstawie stawek wynikających z uchwały Nr XLIV/421/22 Rady Gminy Żary z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na terenie Gminy Żary;

d) **podatek od środków transportowych** - w projekcie uchwały budżetowej na 2024 rok podatek od środków transportowych został oszacowany na podstawie stawek wynikających z uchwały Nr

XLIV/422/22 Rady Gminy Żary z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych oraz zwolnień w tym podatku na terenie Gminy Żary;

e) **dochody z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi** zostały oszacowane na podstawie stawek wynikających z Uchwały Nr XLIV/427/22 Rady Gminy Żary z dnia 29 listopada 2022 roku w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty dla nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy;

f) **dochody z tytułu podatków realizowanych za pośrednictwem Urzędów skarbowych** zostały oszacowane na podstawie przewidywanego wykonania w 2023 roku;

g) **pozostałe dochody** oszacowano na podstawie wykonania lat poprzednich uwzględniając zawarte umowy najmu, dzierżawy, użytkowania wieczystego oraz udzielone zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych;

h) **dochody z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące** na podstawie informacji uzyskanych od odpowiednich organów.

Projekt obejmuje również:

a) **dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych odrębnymi ustawami** z zakresu administracji publicznej, obrony narodowej, pomocy społecznej. Łączna kwota przeznaczona na realizację tych zadań opiewa na 6.226.641,47 zł. Powyższa kwota została ujęta w projekcie budżetu na podstawie informacji przekazanych przez odpowiednie organy i z pewnością w trakcie roku ulegnie zmianie.

b) zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi **dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych** w wysokości 150.000 zł, w tym wpływy w wysokości 50% opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym w wysokości 30.000 zł oraz wydatki na realizację zadań określonych w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w wysokości 150.000 zł oraz zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Obowiązek opłaty dla przedsiębiorcy zaopatrującego przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w napoje alkoholowe w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml wynosi dodatkowo 25 zł za każdy pełny litr 100% alkoholu w tych opakowaniach. Opłata weszła w życie na mocy ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów z dnia 14 lutego 2020 roku (Dz. U. z 2020 r., poz. 1492) tzw. ustawą prozdrowotną. Opłata w 50% stanowi dochód gminy, na terenie której prowadzona jest sprzedaż napojów alkoholowych. Gmina natomiast przeznacza te środki na działania mające na celu realizację lokalnej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

c) **dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej** w kwocie 150.000 zł zgodnie z art. 403 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

d) zgodnie z art. 6r ust. 2-2c ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach **dochody** w wysokości 3.848.135,96 zł **z tytułu pobieranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi** oraz wydatki na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w wysokości 3.848.135,96 zł, które obejmują m.in. koszty odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, obsługi administracyjnej tego systemu, edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi;

Podstawowe kwoty planowanych dochodów w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej przedstawiają się następująco:

Rolnictwo i łowiectwo – plan 20.000 zł, w tym:

· dochody bieżące – plan 20.000,00 zł.

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę – plan 1.454.000 zł, w tym:

· dochody bieżące – plan 1.454.000 zł.

Transport i łączność – plan 8.047.260,75 zł, w tym:

· dochody bieżące – plan 540.000 zł,

· dochody majątkowe – plan 7.507.260,75 zł.

Gospodarka mieszkaniowa – plan 417.760 zł, w tym:

· dochody bieżące – plan 287.500 zł,

· dochody majątkowe – plan 130.260 zł.

Działalność usługowa – plan 40.000 zł, w tym:

· dochody bieżące – plan 40.000 zł.

Administracja publiczna – plan 72.729,47 zł, w tym:

· dochody bieżące – plan 72.729,47 zł.

Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa – plan 2.500 zł, w tym:

· dochody bieżące – plan 2.500 zł.

Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem – plan 28.726.319 zł, w tym:

· dochody bieżące – plan 28.726.319 zł.

Różne rozliczenia – plan 16.887.242 zł, w tym:

· dochody bieżące – plan 16.887.242 zł.

Oświata i wychowanie – plan 10.101.752,45 zł, w tym:

· dochody bieżące – plan 855.884 zł,

· dochody majątkowe – plan 9.245.868,45 zł.

Pomoc społeczna – plan 1.164.632 zł, w tym:

· dochody bieżące – plan 1.164.632 zł.

Rodzina – plan 6.191.500 zł, w tym:

· dochody bieżące – plan 6.191.500 zł.

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – plan 4.050.135,96 zł, w tym:

· dochody bieżące – plan 4.050.135,96 zł.

Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – plan 1.279.909,50 zł, w tym:

· dochody bieżące – plan 130.000 zł,

· dochody majątkowe – plan 1.149.909,50 zł.

II. Wydatki budżetu Gminy w łącznej kwocie 86.811.746,13 zł, z czego:

- **wydatki bieżące w kwocie 57.294.383,98 zł, w tym:**

a) **wydatki jednostek budżetowych w kwocie 46.753.545,98 zł, w tym na:**

- wynagrodzenia i składki od nich naliczane w kwocie 28.620.091,09 zł,

- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań w kwocie 18.133.454,89 zł,

b) dotacje na zadania bieżące w kwocie 2.505.600 zł,

c) świadczenia na rzecz osób fizycznych w kwocie 8.035.238 zł,

- wydatki majątkowe w kwocie 29.517.362,15 zł, w tym:

a) wydatki na inwestycje i zakupy inwestycyjne w kwocie 29.517.362,15 zł, w tym wydatki finansowane ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 w kwocie 12.264.634,20 zł oraz wydatki finansowane ze środków Rządowego Funduszu Odbudowy Zabytków w ramach środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w kwocie 1.149.909,50 zł.;

W budżecie Gminy zaplanowano zgodnie z art. 222 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych **rezerwy** na łączną kwotę 684.156 zł, z tego:

1) rezerwę ogólną tworzoną w wysokości nie mniejszej niż 0,1 % i nie więcej niż 1% wydatków budżetu - w wysokości 336.628 zł;

2) rezerwę celową na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego tworzoną w wysokości nie mniejszej niż 0,5% wydatków budżetu pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu zgodnie z art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 roku o zarządzaniu kryzysowym w kwocie 143.372 zł;

3) rezerwę celową na realizację zadań oświatowych w kwocie 204.156 zł;

Ponadto zgodnie z Uchwałą NR V/44/15 Rady Gminy Żary z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie wyrażania zgody na wyodrębnienie funduszu sołeckiego w budżecie gminy, w projekcie uchwały budżetowej Gminy Żary na 2024 rok wyodrębniono **wydatki na przedsięwzięcia realizowane w ramach Funduszu sołeckiego**. Zarezerwowana na ten cel kwota wynosi **957.354,86 zł**. Informacja o wysokości środków przypadających na poszczególne sołectwa została przekazana zgodnie z Regulaminem Funduszu sołeckiego Gminy Żary w terminie do 31 lipca 2023 roku. Wydatki na przedsięwzięcia ujęte we wnioskach sołectw zostały ujęte w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej i zaprezentowane z podziałem na każde sołectwo w załączniku do projektu uchwały budżetowej.

Z budżetu Gminy Żary w 2024 roku planuje się udzielić dotacje:

1) dla jednostek z sektora finansów publicznych na łączną kwotę 2.341.600 zł z tego:

· dotacja dla Miasta Zielona Góra na dofinansowanie zadań bieżących Izby Wytrzeźwień w Zielonej Górze, poprzez przyjęcie do izby osób nietrzeźwych, będących mieszkańcami Gminy Żary – 1.500 zł;

· dotacja dla Gminy Żary o statusie miejskim, Gminy Żagań o statusie miejskim na pokrycie kosztów dotacji udzielonej przez Miasto Żary, Miasto Żagań dla niepublicznych żłobków na dofinansowanie opieki nad dziećmi dla lat 3 będącymi mieszkańcami Gminy Żary - kwota 122.500 zł;

· dotacja dla Gminy Żary o statusie miejskim, Gminy Żagań o statusie miejskim na zwrot kosztów utrzymania dzieci w przedszkolach prowadzonych przez inne gminy za dzieci zamieszkałe na terenie Gminy Żary - kwota 537.600 zł;

· dotacja dla Powiatu Żarskiego na dofinansowanie zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego na obszarze Powiatu Żarskiego - kwota 130.000 zł;

· dotacja dla Powiatu Żarskiego na dofinansowanie zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa drogi powiatowej Nr 1089F w m. Złotnik” - kwota 350.000 zł

· dotacja podmiotowa dla samorządowej instytucji kultury – 1.200.000 zł;

2) dla jednostek spoza sektora finansów publicznych na łączną kwotę 809.000 zł z tego:

·dotacje na dofinansowanie do przydomowych oczyszczalni ścieków zgodnie z Uchwałą Nr XL/312/18 Rady Gminy Żary z dnia 23 sierpnia 2018 roku oraz Uchwałą Nr XIII/157/19 Rady Gminy Żary z dnia 28 listopada 2019 roku w sprawie zmiany uchwały dotyczącej zasad udzielania dotacji na realizację zadań służących ochronie gospodarki wodnej poprzez dofinansowanie do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków;

·dotacje na dofinansowanie do wymiany źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Żary Nr XL/311/18 z dnia 23 sierpnia 2018 r. oraz Uchwałą Nr X/128/19 Rady Gminy Żary z dnia 29 sierpnia 2019 r. w sprawie zmiany Uchwały dotyczącej określenia zasad udzielania dotacji celowej na zadania ograniczania niskiej emisji poprzez dofinansowanie wymiany źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych Gminy Żary - łącznie na te cele przeznaczono 220.000 zł z czego w ramach zadań z zakresu ochrony środowiska zostaną sfinansowane wydatki na kwotę 150.000 zł;

·dotacje na dofinansowanie do zakupu zbiorników bądź pojemników do gromadzenia wód opadowych zgodnie z Uchwałą Nr XVIII/204/20 Rady Gminy Żary z dnia 2 lipca 2020 roku w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na zadania służące ochronie zasobów wodnych, polegające na gromadzeniu wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstawania - kwota 75.000 zł;

·dotacje na dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich zabytków wpisanych do rejestru zabytków położonych na terenie Gminy Żary – 40.000 zł;

·dotacje związane z realizacją zadań organizacji pożytku publicznego w sferze pomocy społecznej i ochrony zdrowia 63.000 zł;

·dotacje związane z realizacją zadań organizacji pożytku publicznego w sferze kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – 80.000 zł;

·dotacje związane z realizacją zadań organizacji pożytku publicznego w sferze sportu, turystyki i krajoznawstwa – 304.000 zł;

·dotacja podmiotowa dla Centrum Integracji Społecznej – 27.000 zł.

Największy udział w wydatkach majątkowych 2024 roku zaplanowano w ramach działu Transport i łączność (42,68%), następnie w ramach działu Oświata i wychowanie (34,55%), Gospodarka komunalna i ochrona środowiska (7,74%), Rolnictwo i łowiectwo (7,57%), Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego (5,11%), Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa (1,76%), Kultura fizyczna (0,34%).

Planowane na rok 2024 wydatki Gminy Żary, w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej przedstawiają się następująco:

Dział Rolnictwo i łowiectwo – plan 3.986.880 zł, w tym:

- wydatki bieżące – plan 1.752.880 zł,
- wydatki majątkowe – plan 2.234.000 zł.
- *Modernizacja budynku stacji uzdatniania wody w m. Olbrachtów - kwota 100.000 zł;*
- *Modernizacja wraz z wymianą kolumny filtracyjnej studni głębinowej na ujęciu wody w m. Bogumiłów - kwota 150.000 zł;*
- *Montaż alarmów oraz monitoringu na ujęciach wody w m. Bieniów i Złotnik - kwota 50.000 zł;*
- *Montaż wodomierzy umożliwiających zdalny odczyt w m. Miłowice, Bogumiłów, Janików, Rościce, Stawnik - kwota 230.000 zł;*
- *Podniesienie studni na ujęciu wody w Olbrachtowie - kwota 70.000 zł;*
- *Wykonanie i montaż bramy wjazdowej na stację uzdatniania wody w m. Sieniawa Żarska - kwota 60.000 zł;*

- Wykonanie nowej instalacji C.O na stacji uzdatniania wody w m. Olbrachtów - kwota 100.000 zł;
- Wykonanie studni głębinowej wraz z dokumentacją na ujęciu wody w m. Łaz - kwota 165.000 zł;
- Wykonanie zbiornika retencyjnego wody pitnej na stacji uzdatniania wody w m. Bogumiłów - kwota 950.000 zł;
- Wymiana kabli zasilających i sterowniczych z montażem sond elektrostatycznych monitorujących poziom wody i zabezpieczenia - kwota - 90.000 zł;
- Wymiana skorodowanych przyłączy wodociągowych z przejściem pod drogą powiatową i gminną do budynków nr 76 i 77 z modernizacją sieci wodociągowej w m. Olbrachtów - kwota 65.000 zł;
- Zakup i montaż agregatu głębinowego (pompy) na ujęciu wody w m. Bieniów - kwota 50.000 zł;
- Zakup i montaż agregatu głębinowego (pompy) na ujęciu wody w m. Bogumiłów - kwota 45.000 zł;
- Zakup i montaż agregatu głębinowego (pompy) na ujęciu wody w m. Złotnik - kwota 55.000 zł;
- Zakup i montaż pomp pośrednich PJM na stacji uzdatniania wody w m. Sieniawa Żarska - kwota 54.000 zł;

Ponadto na mocy art. 70h ust. 3 ustawy z dnia 15 września 2022 roku o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw, Ustawodawca dopuścił możliwość łącznego rozliczania środków na inwestycje w zakresie kanalizacji oraz środków na inwestycje w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę. Co oznacza, że umożliwiono zwolnienie Gminy z obowiązku zrealizowania inwestycji w zakresie kanalizacji, na które otrzymała wsparcie i wykonanie w to miejsce inwestycji w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę. W związku z powyższym do projektu budżetu na 2024 rok zaangażowano również środki ze środków na uzupełnienie subwencji ogólnej otrzymanej w 2021 roku z przeznaczeniem na wsparcie finansowe inwestycji w zakresie kanalizacji na zadania związane z dostarczaniem wody i utrzymaniem stacji uzdatniania wody. W roku 2023 pokryto z łącznej kwoty 5.186.000 wydatki na kwotę 604.238 zł. Do planu wydatków na 2024 rok zostaje zaangażowana kwota 1.485.000 zł.

Dział Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę – plan 2.000 zł, w tym:

·wydatki bieżące – plan 2.000 zł.

Dział Transport i łączność – plan 13.830.164,50 zł, w tym:

·wydatki bieżące – plan 1.234.165 zł,

·wydatki majątkowe – plan 12.595.999,50 zł.

- Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych - dotacja dla Powiatu Żarskiego w związku z planowaną realizacją inwestycji pn. "Przebudowa drogi powiatowej Nr 1089F w miejscowości Złotnik". Powiat Żarski na realizację przedmiotowej inwestycji otrzymał dofinansowanie w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, jednak nie jest ono wystarczające do pokrycia kosztów związanych z wykonaniem całego zakresu zadania objętego projektem. Gmina Żary partycypuje w kosztach wkładu własnego w wysokości nie wyższej niż 1/3 rzeczywistych kosztów zadania. Na ten cel zabezpieczono środki w wysokości 350.000 zł;

- Budowa drogi w miejscowości Drożków dz. oz. nr 349/7, 490/1, 481., 321 (w kierunku cmentarza) - kwota 500.000 zł;

- Budowa drogi w miejscowości Lubanice dz. oz. nr 350, 347 (od drogi powiatowej do nr 39b) - kwota 210.000 zł;
- Budowa drogi w miejscowości Łaz - etap II dz. oz. nr 274, 276 - kwota 550.000 zł;
- Budowa drogi w miejscowości Łaz dz. oz. nr 76, 45/2, 44/2, 47/1 (od drogi powiatowej do nr 77a) - kwota 350.000 zł;
- Budowa drogi w miejscowości Mirostowice Dolne dz. oz. nr 168, 170/2, 162/5 - kwota 150.000 zł;
- Budowa drogi w miejscowości Mirostowice Dolne dz. oz. nr 18, 583/11 ul. Krótka - kwota 1.200.000 zł;
- Budowa drogi w miejscowości Mirostowice Dolne ul. Leśna - kwota 1.000.000 zł;
- Budowa drogi w miejscowości Mirostowice Górne dz. oz. nr 101, 106, 109, 295 - kwota 600.000 zł;
- Budowa drogi w miejscowości Sieniawa Żarska dz. oz. nr 607/1, 715, 565/10 - kwota 1.100.000 zł;
- Budowa drogi w miejscowości Sieniawa Żarska dz. oz. nr 610/1, 610/2, 611, 667, 151/3 - kwota 400.000 zł;
- Modernizacja drogi gminnej oz. nr dz. 198/2 w miejscowości Lubomyśl - kwota 400.000 zł;
- Modernizacja drogi gminnej oz. nr dz. 336/2 w miejscowości Biedrzychowice Dolne - kwota 550.000 zł;
- Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Marszów ul. Leśna - kwota 600.000 zł;
- Modernizacja fragmentu drogi oz. nr dz. 314/1 w miejscowości Kadłubia ul. Żurawia na terenie Gminy Żary - kwota 400.000 zł;
- Opracowanie dokumentacji budowy przejścia dla pieszych i chodnika w miejscowości Grabik (przy Centrum Kulturalno - Edukacyjnym) - kwota 150.000 zł;
- Opracowanie dokumentacji na budowę drogi gminnej oz. nr dz. 143/2, 137 w miejscowości Drożków - kwota 20.000 zł;
- Opracowanie dokumentacji na budowę dróg na terenie Gminy Żary - kwota 300.000 zł;
- Modernizacja dróg gminnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz termomodernizacja budynku świetlicy w miejscowości Bieniów - zadanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych - zadanie realizowane w latach 2024 - 2025, łączne nakłady finansowe 1.997.000 zł, z tego otrzymane dofinansowanie w wysokości 1.957.060 zł na podstawie otrzymanej promesy wstępnej. Wkład własny wynosi 39.940 zł; Zadanie z limitami nakładów w 2024 roku w wysokości 39.940 zł, oraz w 2025 roku w wysokości 1.957.060 zł;
- Budowa i przebudowa dróg wewnętrznych gminnych oraz budowa ciągu pieszo - jezdnego w miejscowości Olbrachtów - zadanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych - zadanie realizowane w latach 2023 - 2024, łączne nakłady finansowe 1.998.895 zł, z tego otrzymane dofinansowanie w wysokości 1.898.950,25 zł na podstawie otrzymanej promesy wstępnej. Wkład własny wynosi 99.944,75 zł;
- Budowa i remont dróg wewnętrznych gminnych w miejscowości Grabik - zadanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych - zadanie realizowane w latach 2024 - 2025, łączne nakłady finansowe 3.146.980 zł, z tego otrzymane dofinansowanie w wysokości 2.989.631 zł na podstawie otrzymanej promesy wstępnej. Wkład własny wynosi 157.349 zł; Zadanie z limitami nakładów w 2024 roku w wysokości 1.652.164,50 zł, oraz w 2025 roku w wysokości 1.494.815,50 zł;
- Zadania w ramach Funduszu sołeckiego - kwota 75.000 zł.

Dział Gospodarka mieszkaniowa – plan 382.615,80 zł, w tym:

·wydatki bieżące – plan 382.615,80 zł.

Dział Działalność usługowa – plan 266.019,06 zł, w tym:

·wydatki bieżące – plan 196.019,06 zł,

·wydatki majątkowe – plan 70.000 zł.

- *Opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębu Drozdów - kwota 12.000 zł;*

- *Opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębu Grabik (ścieżka rowerowa) - kwota 9.000 zł;*

- *Opracowanie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sieniawa Żarska - kwota 5.000 zł;*

- *Przełożenie i wyczyszczenie kostki na cmentarzu w miejscowości Złotnik - dofinansowanie do zadania realizowanego z Funduszu sołeckiego - kwota 22.000 zł;*

- *Zadanie w ramach Funduszu sołeckiego - kwota 22.000 zł;*

Dział Administracja publiczna – plan 8.752.519,50 zł, w tym:

·wydatki bieżące – plan 8.752.519,50 zł.

Dział Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa – plan 2 500 zł, w tym:

·wydatki bieżące – plan 2.500 zł.

Dział Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – plan 965.198,42 zł, w tym:

·wydatki bieżące – plan 446.835,92 zł,

·wydatki majątkowe – plan 518.362,50 zł.

- *Budowa remizy strażackiej dla OSP Złotnik - zadanie dofinansowane w Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych - zadanie realizowane w latach 2024 - 2025. Łączne nakłady finansowe wynoszą 3.455.750 zł, z tego uzyskane dofinansowanie w ramach promesy wstępnej opiewa na kwotę 2.937.387,50 zł, wkład własny wynosi 518.362,50 zł. Zadanie z limitami nakładów w roku 2024 kwota 518.362,50 zł oraz w roku 2025 kwota 2.937.387,50 zł;*

Dział Różne rozliczenia – plan 754.156 zł, w tym:

·wydatki bieżące – plan 754.156 zł, z tego rezerwy ogólne i celowe kwota 684.156 zł.

Dział Oświata i wychowanie – plan 33.775.156,45 zł, w tym:

·wydatki bieżące – plan 23.578.968 zł,

·wydatki majątkowe – plan 10.196.188,45 zł.

- *Dostawa i montaż platformy schodowej przeznaczonej dla osób niepełnosprawnych na szynie krzywoliniowej przy ZS w Grabiku - kwota 150.000 zł;*

- *Odwodnienie terenu wokół i na terenie Szkoły Podstawowej w Bieniowie - kwota 270.320 zł;*

- *Modernizacja przyszkolnych obiektów sportowych na terenie Gminy Żary - Polska sportowa - kwota 750.000 zł, z tego uzyskane dofinansowanie ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej - Polska sportowa - kwota 350.000 zł z Ministerstwa Sportu i Turystyki;*

- *Budowa przedszkola z oddziałami szkolnymi I- III w m. Olbrachtów-Polski Ład - kwota 9.025.868,45 zł – zadanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych – Edycja 2. Zadanie realizowane w latach 2022 – 2024, ujęte w ramach*

przedsięwzięć w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Żary. Całkowita wartość zadania opiewa na kwotę 10.614.070,82 zł z limitem wydatków w 2024 roku w wysokości 9.025.868,45 zł;

Dział Ochrona zdrowia – plan 281.500 zł, w tym:

·wydatki bieżące – plan 281.500 zł.

Dział Pomoc społeczna – plan 4.247.760,19 zł, w tym:

·wydatki bieżące – plan 4.247.760,19 zł.

Dział Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej – plan 6.000 zł, w tym:

·wydatki bieżące – plan 6.000 zł.

Dział Edukacyjna opieka wychowawcza – plan 37.600 zł, w tym:

·wydatki bieżące – plan 37.600 zł.

Dział Rodzina – plan 6.638.679,50 zł, w tym:

·wydatki bieżące – plan 6.638.679,50 zł.

Dział Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – plan 7.942.991,49 zł, w tym:

·wydatki bieżące – plan 5.650.634,19 zł,

·wydatki majątkowe – plan 2.292.357,30 zł.

- Dofinansowanie do przydomowych oczyszczalni ścieków, zakupu zbiorników na wody opadowe oraz do wymiany źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych - kwota 295.000 zł (w tym 150.000 zł jako zadania ochrony środowiska i gospodarki wodnej);

- Zakup kosiarki - traktorka dla sołectwa Sieniawa Żarska (zadanie współfinansowane z Funduszem sołeckim) - kwota 8.000 zł;

- Zakup mulczera ciągnikowego dla sołectwa Rościce (zadanie współfinansowane z Funduszem sołeckim) - kwota 10.000 zł;

- Budowa oświetlenia drogowego przy drodze powiatowej dz. nr 325/1 i 374/2 w miejscowości Mirostowice Górne - kwota 580.000 zł;

- Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Łaz dz. nr 274, 286/5, 286/6 - kwota 220.000 zł;

- Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Miłowice dz. nr 116 (od nr 3 w kierunku Olbrachtowa) - kwota 90.000 zł;

- Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Olszyniec dz. nr 161, 144, 22 - kwota 85.000 zł;

- Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Surowa dz. nr 216/2, 221, 220 (w kierunku Lubanic) - kwota 190.000 zł;

- Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Złotnik dz. nr 641/2 - kwota 240.000 zł;

- Montaż dodatkowych punktów świetlnych - kwota 50.000 zł;

- Montaż lamp solarnych na terenie Gminy Żary - kwota 80.000 zł;

- Opracowanie dokumentacji projektowej budowy oświetlenia drogowego w miejscowości Bieniów ul. Dolna 1-14 - kwota 25.000 zł;

- Opracowanie dokumentacji projektowej budowy oświetlenia drogowego w miejscowości Marszów - kwota 40.000 zł;

- Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę oświetlenia drogowego w m. Rościce, Olbrachtów i Marszów (zadanie współfinansowane z Funduszem sołeckim) - kwota 50.000 zł;

- Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę oświetlenia drogowego dz. nr 142/1, 154 w sołectwie Włostów - Dąbrowiec - kwota 10.000 zł;
- Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę oświetlenia drogowego na terenie Gminy Żary - kwota 40.000 zł;
- Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę oświetlenia drogowego w m. Olbrachtów (przy Stacji Uzdatniania Wody w kierunku Miłowic) - kwota 30.000 zł;
- Zadania w ramach Funduszu Sołeckiego - kwota 249.357,30 zł;

W ramach działu gospodarka komunalna i ochrona środowiska zostały zaplanowane wydatki w dziale 900, rozdziale 90005 – ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu w łącznej wysokości 20.337,68 zł, z przeznaczeniem na realizację zadań wynikających z porozumienia z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na prowadzenie punktu informacyjno – konsultacyjnego programu „Czyste powietrze”. Zgodnie z podpisanymi porozumieniami Gmina otrzyma w 2024 roku odpowiednio kwotę 35.000 zł jako refundację kosztów poniesionych od 1 czerwca 2023 roku do 31 maja 2024 roku (porozumienie CP – 44/2021 plus aneks z 30 września 2022 roku oraz aneks z września 2023 roku).

W ramach ochrony środowiska zostały zabezpieczone środki na program usuwania azbestu z terenu Gminy Żary w wysokości 80.000 zł.

Dział Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – plan 4.283.881,74 zł, w tym:

- wydatki bieżące – plan 2.775.025,62 zł,
- wydatki majątkowe – plan 1.508.856,12 zł.
- Modernizacja pomieszczenia gospodarczego przy świetlicy wiejskiej w miejscowości Miłowice - kwota 35.000 zł;
- Modernizacja pomieszczeń w świetlicy wiejskiej w miejscowości Biedrzychowice Dolne - kwota 10.000 zł (zadanie współfinansowane z Funduszem sołeckim);
- Wykonanie dokumentacji projektowej na budowę świetlicy wiejskiej w miejscowości Surowa - kwota 40.000 zł (zadanie współfinansowane z Funduszem sołeckim);
- Wykonanie utwardzenia terenu kostką brukową przy budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Marszów - kwota 10.000 zł (zadanie współfinansowane z Funduszem sołeckim);
- Zakup i montaż klimatyzacji w budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Mirostowice Dolne - kwota 15.000 zł (zadanie współfinansowane z Funduszem sołeckim);
- Renowacja pałacu we Włostowie - kwota 50.000 zł;
- Doposażenie placu rekreacyjnego w miejscowości Mirostowice Górne (zadanie współfinansowane z Funduszem sołeckim) - kwota 25.000 zł;
- Wykonanie wiaty rekreacyjnej w miejscowości Mirostowice Górne (zadanie współfinansowane z Funduszem sołeckim) - kwota 6.500 zł;
- W ramach dotacji celowej przekazanej z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych obiektów zabytkowych jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych planuje się przekazać kwotę 1.149.909,50 zł z uzyskanego dofinansowania w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

W 2024 roku dofinansowaniem mają zostać objęte następujące zadania:

- a) Konserwacja polichromii na suficie w kościele w Olbrachtowie: Rządowy Program Odbudowy Zabytków - łącznie uzyskano dofinansowanie w wysokości 490.000 zł. Planowane wydatki w 2024 roku opiewają na kwotę 245.000 zł;

b) Remont poszycia dachu oraz więźby dachowej w kościele pw. Niepokalanego Poczęcia w Bogumiłowie: Rządowy Program Odbudowy Zabytków - łącznie uzyskano dofinansowanie w wysokości 409.346 zł. Całość zadania zostanie zrealizowana w 2024 roku;

c) Remont tynków na wieży i ścianach kościoła parafialnego pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Bieniowie: Rządowy Program Odbudowy Zabytków - łącznie uzyskano dofinansowanie w wysokości 315.907 zł. Planowane wydatki w 2024 roku opiewają na kwotę 157.953,50 zł;

d) Remont wieży kościoła parafialnego pw. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Sieniawie Żarskiej: Rządowy Program Odbudowy Zabytków - łącznie uzyskano dofinansowanie w wysokości 675.220 zł. Planowane wydatki w 2024 roku opiewają na kwotę 337.610 zł.

Uzyskane dofinansowanie zostało przyznane na podstawie Uchwały Nr 232/2022 Rady Ministrów z dnia 23 listopada 2022 roku w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. Program jest realizowany ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, o którym mowa w art. 65 ustawy z dnia 31 marca 2020 roku o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw. Dofinansowanie przyznawane jest na podstawie promes udzielanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Dofinansowanie przeznacza się na pokrycie wydatków związanych z realizacją zadań inwestycyjnych w ramach zadań wnioskodawcy polegających na ochronie i opiece nad zabytkami w rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r., poz. 840). Dofinansowanie z programu może być przeznaczone na realizację zadań inwestycyjnych obejmujących:

- finansowanie prac konserwatorskich, restauracyjnych i robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, o którym mowa w art. 8 ustawy o ochronie zabytków, lub znajdującym się w ewidencji zabytków wskazanej w art. 22 ustawy o ochronie zabytków, do którego tytuł prawny wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązanego posiada wnioskodawca lub jednostka organizacyjna zaliczana do sektora finansów publicznych, podlegająca wnioskodawcy;

- udzielanie przez wnioskodawcę dotacji, o której mowa w art. 81 ustawy o ochronie zabytków, na nakłady konieczne, określone w art. 77 ustawy o ochronie zabytków, na wykonanie pracy konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, o którym mowa w art. 8 ustawy o ochronie zabytków, lub znajdującym się w ewidencji zabytków wskazanej w art. 22 ustawy o ochronie zabytków.

Gmina Żary będzie podejmować uchwałę generalną określającą tryb, terminy i kwoty udzielanych dotacji z budżetu Gminy w 2024 roku.

- Zadania w ramach Funduszu Sołeckiego - kwota 167.446,62 zł;

Dział Kultura fizyczna – plan 656.123,48 zł, w tym:

· wydatki bieżące – plan 554.525,20 zł,

· wydatki majątkowe – plan 101.598,28 zł.

- Wykonanie ocieplenia i modernizacji budynku szatni sportowej w miejscowości Kadlubia - kwota 30.000 zł;

- Wykonanie ogrodzenia boiska sportowego w miejscowości Drozdów (zadanie współfinansowane z Funduszem sołeckim) - kwota 6.000 zł;

- Zadania w ramach Funduszu Sołeckiego - 65.598,28 zł;

III. Przychody i rozchody budżetu Gminy

W uchwale budżetowej na 2024 ustalono:

1) przychody budżetu gminy w kwocie 8.371.005 zł pochodzące:

a) ze spłat pożyczek udzielonych z budżetu gminy na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w kwocie 15.000 zł;

b) z nadwyżki z lat ubiegłych w kwocie 8.356.005 zł, w tym:

· przychody z tytułu otrzymanych w 2021 roku środków na uzupełnienie subwencji ogólnej z przeznaczeniem na wsparcie finansowe inwestycji w zakresie kanalizacji w kwocie 1.485.000 zł;

· nadwyżki budżetu jednostki samorządu terytorialnego z lat ubiegłych w kwocie 6.871.005 zł oraz

2) rozchody budżetu gminy w łącznej kwocie 15.000 zł, w tym na:

a) udzielone pożyczki w kwocie 15.000 zł.

W wyniku przeprowadzenia konsultacji rocznego „Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2024”, w projekcie Uchwały Rady Gminy Żary w sprawie rocznego programu współpracy ujęto możliwość ubiegania się przez organizacje pozarządowe o pożyczkę, z przeznaczeniem na wkład własny na potrzeby realizacji projektów z udziałem środków zewnętrznych. Zgodnie z projektem Regulaminu udzielania pożyczek z budżetu Gminy Żary objęte pożyczką przedsięwzięcie musi wpisywać się w zakres zadań realizowanych przez gminę, służyć poprawie warunków życia mieszkańców gminy i być zgodne ze strategią rozwoju gminy, a także musi być realizowane na terenie Gminy Żary. Ponadto pożyczka udzielana będzie na określony czas nieprzekraczający roku budżetowego, tj. ostateczna spłata pożyczki oraz rozliczenia końcowego będzie następować do 15 grudnia roku budżetowego. W związku z powyższym w projekcie uchwały budżetowej Gminy Żary na 2024 rok zaplanowano przychody oraz rozchody w wysokości 15.000 zł z przeznaczeniem na ww. cel.

Zadłużenie Gminy Żary - na dzień 1 stycznia 2024 roku Gmina Żary nie posiada żadnych kredytów i nie planuje zaciągania zadłużenia w 2024 roku.

Konstruując budżet na 2024 rok wzięto pod uwagę zmiany w systemie prawnym już wprowadzone oraz przepisy prawa wchodzące w życie od 1 stycznia 2024 roku, a także sytuację gospodarczą i energetyczną panującą w kraju i jej wpływ na funkcjonowanie Gminy.

W zakresie prawnym wzięto pod uwagę:

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 września 2023 roku w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2024 roku (Dz.U. z 2023 r., poz. 1893), która zakłada wzrost płacy minimalnej do kwoty 4.242 zł od 1 stycznia 2024 roku, oraz do kwoty 4.300 zł od 1 lipca 2024 roku oraz minimalną stawkę godzinową na poziomie 27,70 zł od 1 stycznia 2024 roku, oraz 28,10 zł od dnia 1 lipca 2024 roku;

- Ustawę z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r., poz. 1964). Podstawowym celem tej ustawy jest uelastycznienie reguł fiskalnych poprzez wprowadzenie czasowych preferencji w zakresie zasady zrównoważenia części bieżącej budżetu oraz limitu spłaty długu. Działania te wprowadzono poprzez wydłużenie do 2025 roku m.in. możliwości równoważenia wydatków bieżących wolnymi środkami, czyli nadwyżką środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu z lat ubiegłych. Ponadto JST może przekroczyć indywidualny limit spłaty zobowiązań wyłącznie w przypadku, gdy taka sytuacja nie zagrozi realizacji zadań publicznych. Natomiast ocena sytuacji finansowej JST w aspekcie jej zdolności do realizacji zadań publicznych spoczywa na Regionalnej Izbie Obrachunkowej. Dodatkowo w latach 2022 – 2027 samorząd zobowiązany został przeznaczyć nie mniej niż 15 % otrzymanej w 2022 roku kwoty dodatkowych dochodów PIT na realizację zadań związanych z poprawą efektywności energetycznej oraz ograniczeniem kosztów zakupu ciepła.

- Kwoty bazowej do ustalenia odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli, o którym mowa w art. 53 ust. 1 - Karta Nauczyciela - kwota bazowa wynosi 3.537.80 zł;

Projekt budżetu gminy jest budżetem mocno oszczędnościowym. Wśród powodów jest m.in. niestabilność przepisów w zakresie obciążeń finansowych, rosnące koszty wykonywania zadań publicznych związane ze wzrostem kosztów wynagrodzeń i pracy, cen energii, trudna sytuacja spowodowana pandemią Covid.19, kryzys energetyczny, wysoka inflacja, a także konflikt zbrojny na terytorium Ukrainy oraz kryzys uchodźczy. Sytuację pogarsza niestabilność regulacyjna i coraz większa liczba zadań przerzucanych na samorządy, co pociąga za sobą wzrost wydatków budżetowych. Mamy też szereg zmian społecznych: z jednej strony najmniejszą liczbę urodzeń od II wojny światowej, a z drugiej strony największą liczbę wyroków sądowych, które obligują gminy do znalezienia pieczy zastępczej dla dzieci. Kolejny element który wpływa na sytuację samorządów, to niepewność związana ze środkami unijnymi, zwłaszcza Krajowym Planem Odbudowy, z którego do samorządów miało trafić 31 mld euro. W ostatnich latach problemem jest również coraz większa liczba zadań przerzucanych na samorządy związanych z oświatą, co mocno obciąża wydatki budżetowe. Te wydatki rosną szybciej niż dochody, przez co samorządy dokładają coraz większą pulę środków z dochodów własnych. Tylko w 2022 roku Gmina Żary dołożyła do systemu oświaty 7.676.634 zł co stanowi 44,58 % łącznych nakładów bieżących w dziale 801 i 854. Ponadto prowadzenie gospodarki finansowej w szczególnych warunkach otoczenia, które dotyczą toczącej się wojny na Ukrainie, wysokich stóp procentowych, wysokiej inflacji ale również wysokich kosztów pracy przez co pojawia się konieczność wdrożenia nowych regulacji, rozwiązań klasyfikacyjnych, zwiększona liczba zadań i obowiązków dla pracowników.

Obszarami wymagającymi w najbliższym czasie największej uwagi Gminy są:

- finansowanie zadań bieżących i utrzymanie płynności finansowej;
- inflacja i wzrost kosztów;
- finansowanie oświaty - wzrost kosztów obsługi oświaty;
- utrzymanie kompetentnej i zaangażowanej kadry urzędniczej;
- niekorzystne zmiany w prawie zmniejszające wpływy do budżetów JST;
- zmiany demograficzne, starzejąca się społeczność;
- pozyskiwanie środków na finansowanie inwestycji rozwojowych w zakresie infrastruktury czy ochrony środowiska;
- utrzymanie stabilności, samodzielności i niezależności od władzy centralnej;
- informatyzacja i cyfryzacja samorządów;

Dodatkowo należy zwrócić uwagę na wzrost kosztów świadczonych usług publicznych, przy szybszym wzroście kosztów stałych zadań publicznych niż ich źródeł finansowania. W dalszej perspektywie może to skutkować obniżeniem działalności inwestycyjnej Gminy, co może spowolnić m.in. rozwój infrastruktury lokalnej. W ciągu ostatnich kilku lat Gmina prowadziła politykę ciągłego, równomiernego zwiększenia wydatków na zadania inwestycyjne. W projekcie budżetu na 2024 rok środki na zadania inwestycyjne zostały zabezpieczone na poziomie **29.517.362,15 zł**.

Ponadto Gmina w projekcie budżetu założyła zwiększone wydatki na oświatę, które nie są refundowane subwencją, opłatę składek w ramach wdrożonego od 2021 roku programu Pracowniczych Planów Kapitałowych, a także wzrost innych kosztów jak na przykład ceny energii elektrycznej i wzrost cen usług, oraz podwyżki dla nauczycieli w wysokości niepokrytej subwencją.

Projekt budżetu Gminy Żary na 2024 rok został opracowany w sposób celowy i oszczędny, ze skoncentrowaniem środków na realizację rzeczywistych i niezbędnych zadań z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów. W pierwszej kolejności wzięto pod uwagę zadania rozpoczęte w latach poprzednich wymagające kontynuacji dla spodziewanego efektu, zadania, które relatywnie szybko spowodują obniżenie wydatków bieżących oraz zadania, których wykonanie spowoduje tworzenie nowych dochodów dla Gminy. Projekt budżetu zabezpiecza

środki na zadania dla jednostek organizacyjnych Gminy na poziomie zapewniającym ich sprawne i nieprzerwane funkcjonowanie.

Projekt uchwały na 2024 rok został opracowany na podstawie i zgodnie z założeniami Uchwały Nr XXXI/283/10 Rady Gminy Żary z dnia 30 września 2010 roku w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Żary.